

Общински съвет по наркотични вещества и
Превантивно-информационен център към Община Габрово

Резултати от онлайн анкетно проучване
„Ние и светът на интернет“
5 - 7 клас

На 8 февруари 2022 година над 140 държави по света ще отбележат за 19-ти път международния Ден за безопасен интернет. По този повод Общински съвет по наркотични вещества и Превантивно-информационен център към Община Габрово проведе онлайн анкетно проучване под надслов „Ние и светът на интернет“ в две възрастови групи – 5 – 7 клас и 8 - 12 клас на територията на град Габрово.

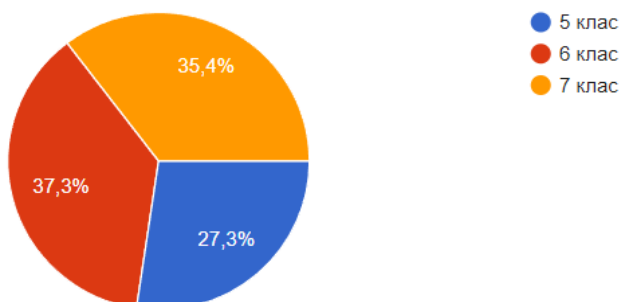
Днес технологиите са основна част от нашето ежедневие, но те могат да крият и много рискове за подрастващите. Ето защо основна цел на изследването е да провери нагласите на младежите към мобилните устройства, мрежата, нейното безопасно използване и прекараното време онлайн.

Анкетната карта за 5-7 клас бе попълнена общо от 386 респонденти, които анонимно и на добра воля споделиха своите отговори. Нито един от въпросите няма задължителен характер.

Данните показват, че участниците в проучването имат относително равен дял спрямо своята възраст – 27,3% са от 5 клас, 37,3% са от 6 клас и 35,4% са от 7 клас на всички габровски средни училища. 96% от тях имат свободен достъп до интернет.

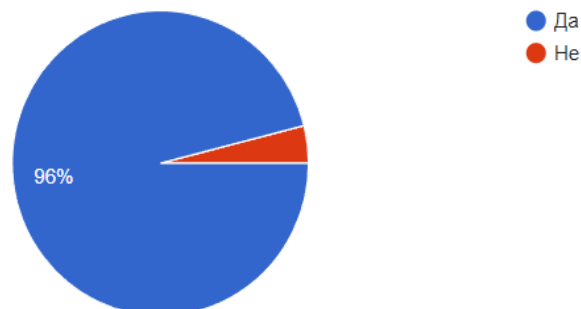
Посочете кой клас сте:

373 отговора

Имате ли свободен достъп до интернет?

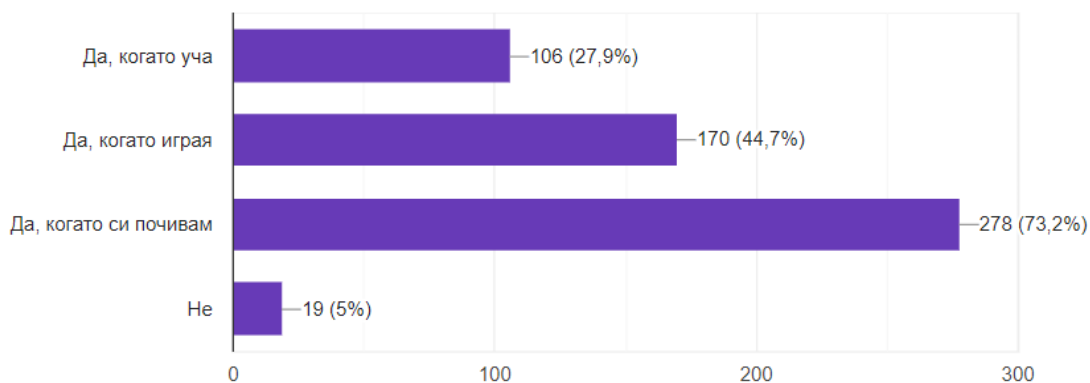
378 отговора

Почти всички анкетиращи признават, че обичат да прекарват време пред мобилните устройства. Едва 5% са на противоположното мнение. За по-голямата част от подрастващите това е забавление, приятно занимание и начин за отпускане – 73% отговарят, че са пред телефоните/компютрите, когато си почиват, а малко под 45%, когато играят. Близо 28% от отговорилите на този въпрос харесват ученето с помощта на технологиите. Тази тенденция в данните се запазва и пре резултатите от проучването сред учениците от 8-12 клас.

Обичате ли да прекарвате време пред компютър/таблет/телефон? (Може да посочите повече от един отговор)

380 отговора

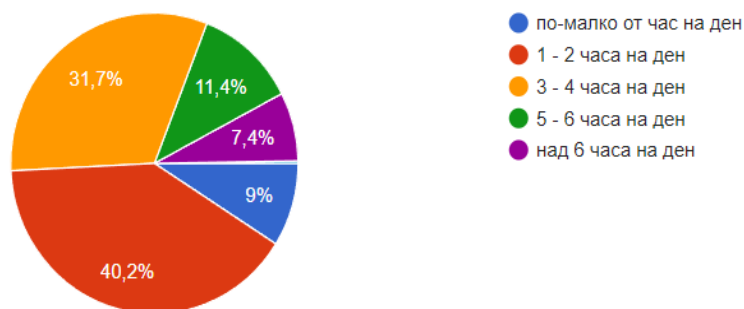

В опит да бъде измерена продължителността на времето, което учениците между 5 и 7 клас прекарват в мрежата, в зависимост от това дали е делничен или почивен ден и дали учат или се забавляват, респондентите бяха помолени да отбележат колко часа са онлайн в тези четири случая.

Данните показват, че за удоволствие в делничен ден, най-висок дял отговорили (40%) прекарват 1-2 часа на ден в интернет. С увеличаването на броя часове, процентът се занижава.

Колко време прекарвате в онлайн пространството за удоволствие през делничен ден?

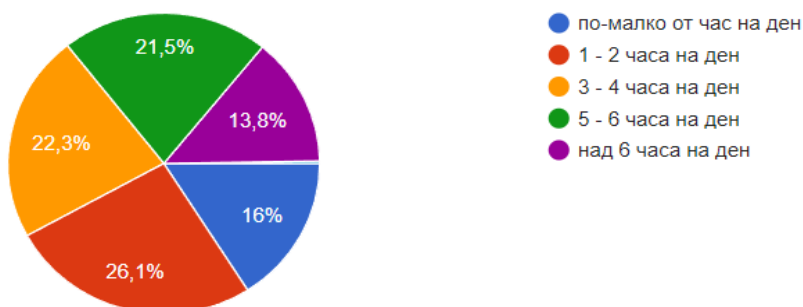
378 отговора

Отново същият времеви отрязък 1-2 часа на ден е посочен най-често и за онлайн времето прекарано за учебна цел, през седмицата. От диаграмата се забелязва, че всички отговори събират значим брой отбелязвания, а процентното съотношение се разпределя в близки стойности. По - дългият престой пред мобилно устройство в делничен ден с учебна цел, вероятно намира своето обяснение в онлайн обучението и все по-широкото навлизане на технологиите в образованието и подготовката на учениците.

Колко време прекарвате в онлайн пространството за учене през делничен ден?

376 отговора

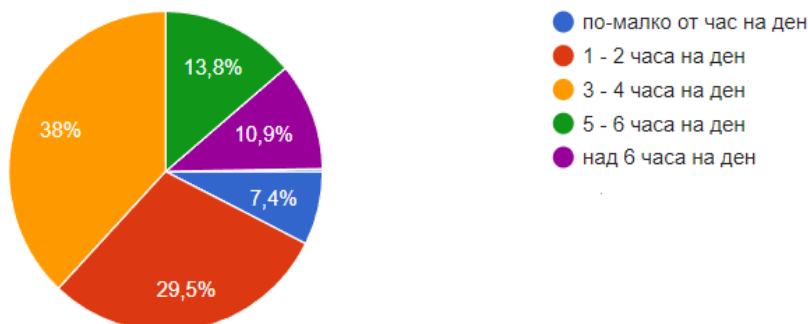

През почивните дни, учениците отделят много повече време за удоволствие в интернет, отколкото за учене. 33,4% стоят по-малко от час в мрежата с образователна цел. Толкова кратко време за удоволствие стоят малко от респондентите - само 7,4%. Преобладаващото мнозинство от 45% отделя до 2 часа за подготовка за училище през уикенда, докато 48% прекарват 3-4 часа в мрежата, за да се забавляват.

За сравнение, при по-големите ученици, броя часове за престой в интернет за удоволствие се увеличава.

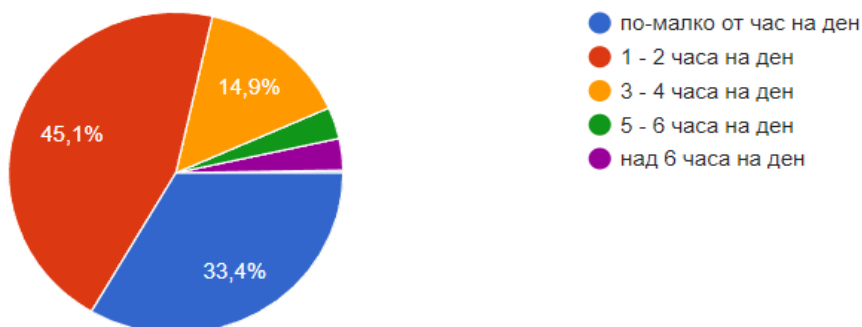
Колко време прекарвате в онлайн пространството за удоволствие през почивен ден?

376 отговора

Колко време прекарвате в онлайн пространството за учене през почивен ден?

377 отговора

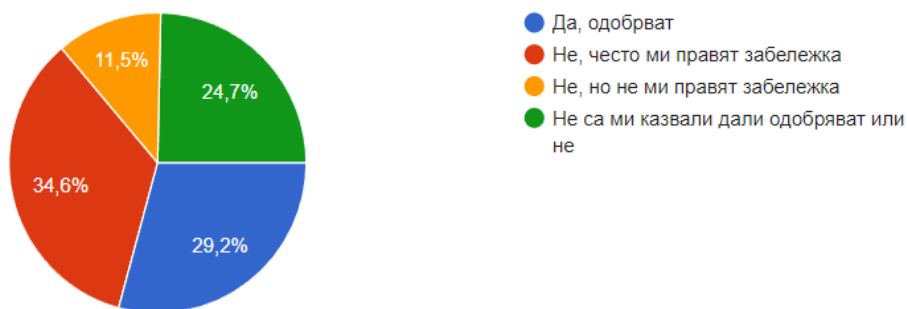

След като споделиха броя на часовете, които прекарват пред мобилните устройства, учениците бяха попитани за отношението на техните родители към това. 34,6% признават, че често получават забележки, защото майките и бащите им не одобряват количеството време, което децата им са онлайн. Малко над 29% нямат такива проблеми, а според 11,5% родителите премълчават негодуванието си. Интересно е да се отбележи, че 25% от отговорилите на този въпрос не са запознати с позицията на родителите си и тяхното отношение към престоя им в мрежата.

При резултатите на по-големите ученици данните са идентични, но впечатление прави значително по-високият процент респонденти, които казват, че не знаят дали родителите им одобряват или не престоя им в мрежата.

Родителите Ви одобряват ли количеството време, което прекарвате в мрежата?

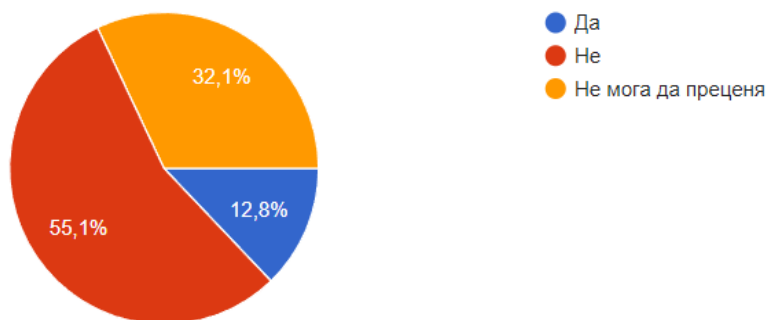
373 отговора

55% твърдят, че мрежата не ги разсейва в ежедневието и те изпълняват задълженията си. Същият процент не споделят мнението, че успехът им намалява поради времето, в което са в интернет. Близко 13% обаче признават, че мрежата влияе негативно на оценките им. Сравнително висок дял от малко над 32% отговарят, че не могат сами да преценят дали престоя в мрежата влияе негативно на постиженията им. Значителен дял, а именно над 36% споделят, че им се е случвало да забравят нещо, което трябва да направят, защото са се увлекли докато са били онлайн. В анкетните карти на учениците между 8 и 12 клас тенденциите в отговорите се запазва.

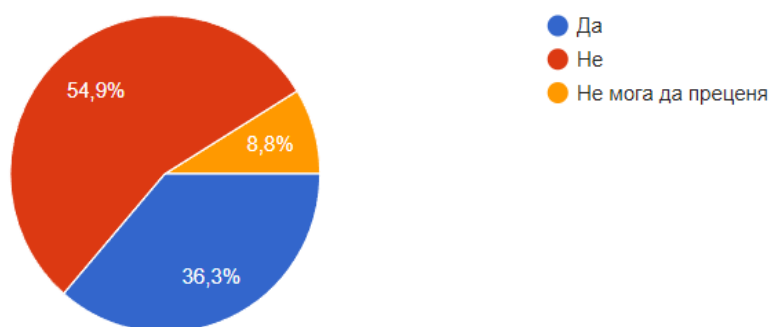
Успехът Ви в училище намалява ли поради дългия престой в интернет за удоволствие?

374 отговора

Случвало ли се е да забравяте задълженията си, поради дългия престой в интернет за удоволствие?

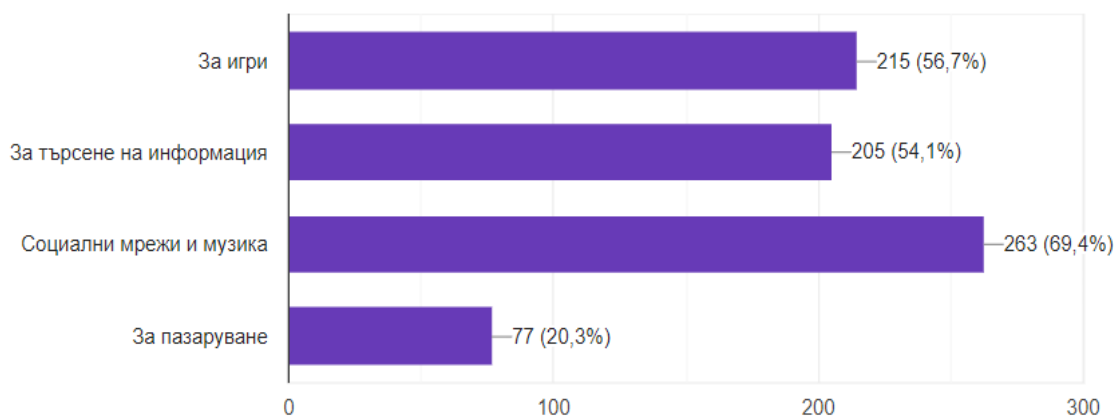
377 отговора

Според графиката социалните мрежи и сайтовете за музика предизвикват най-голям интерес и близо 70% от юношите ги посещават. Повече от половината ученици между 5 и 7 клас са привлечени от онлайн игрите. Малко над 56% от анкетираните отбелязват, че играят в мрежата. 54% използват интернет за търсене на информация. Обосновано от възрастта и финансовата зависимост от родителите, сайтовете за пазаруване са с най-ниска популярност сред подрастващите. Данните показват, че интересът към игрите с възрастта спада.

Какви сайтове най-често посещавате? (Може да посочите повече от един отговор)

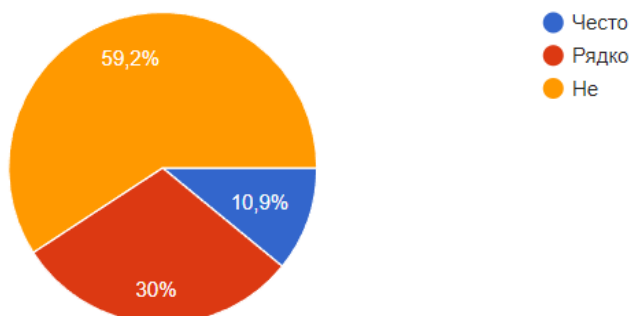
379 отговора

Въпреки неограничения достъп до интернет и продължителността на времето, прекарано в мрежата, данните показват по-скоро положителна тенденция. По-голямата част от юношите, участвали в изследването казват, че не се лишават от сън, за да останат в мрежата по-дълго. Част от респондентите (30%) обаче признават, че им се случва понякога. Тези които отговарят, че често остават будни, за да бъдат пред компютър/телефон са по-малък процент – 10,9%. При по-големите ученици се наблюдават малко по-високи стойности на резултатите.

Лишавате ли се от сън, за да прекарвате повече време в интернет?

377 отговора

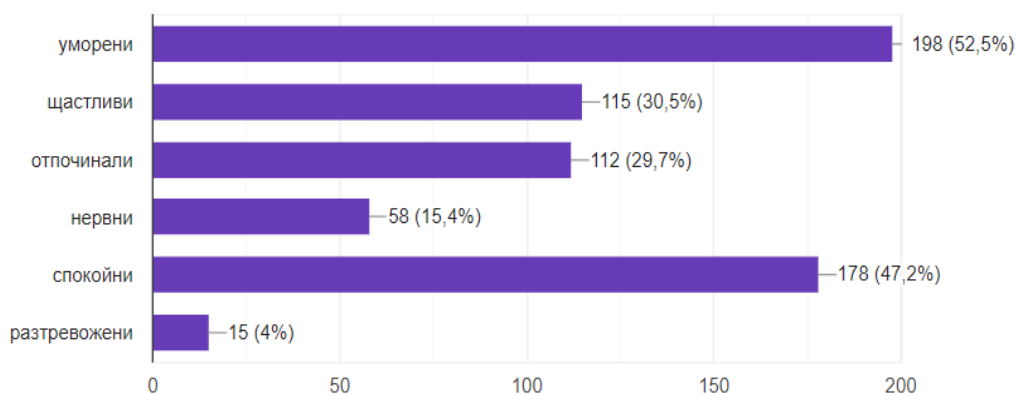
Участниците в изследването бяха помолени да споделят как се чувстват след дълъг престой на компютъра. 52,5% признават, че усещат умора след работа или игра онлайн. Прави впечатление обаче, че делът на отбелязаните положителните емоции е много по-голям. Респондентите казват, че са по-скоро спокойни (47,2%), щастливи (30,5%), отпочинали (29,7%), отколкото нервни (15,4%) и разтревожени (4%). Тези резултати се запазват с увеличаване на възрастта.

Важно е в училище и в семейството да се работи за развиване на емоционална интелигентност и умение за разбиране на собствените чувства и емоции у подрастващите, така че те успешно да преценяват кои занимания ги натоварват, натъжават, ядосват и съответно да ги ограничават.

Как се чувствате най-често след дълъг престой на компютъра? (Може да посочите повече от един отговор)

377 отговора

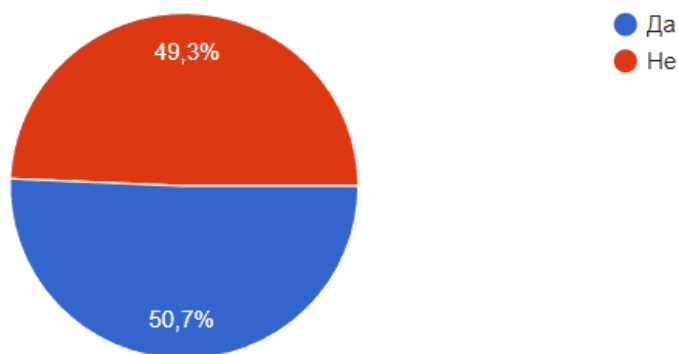

Данните от следващата графика показват отношението на анкетираните към живота и ролята на интернет в него. Делът на положителните и отрицателните отговори е почти равен, но макар и с малко, преобладава мнението, че мрежата прави ежедневието по-интересно.

Може да се заключи, че юношите и младежите възприемат интернет като неразделна част от тяхното ежедневие, която прави живота им по-приятен, разнообразен и вълнуващ. При респондентите от по-голямата възрастова група се забелязва по-широк интерес към мрежата и преобладаващ отговор, че животът без интернет е скучен.

Скучен ли е животът без интернет?

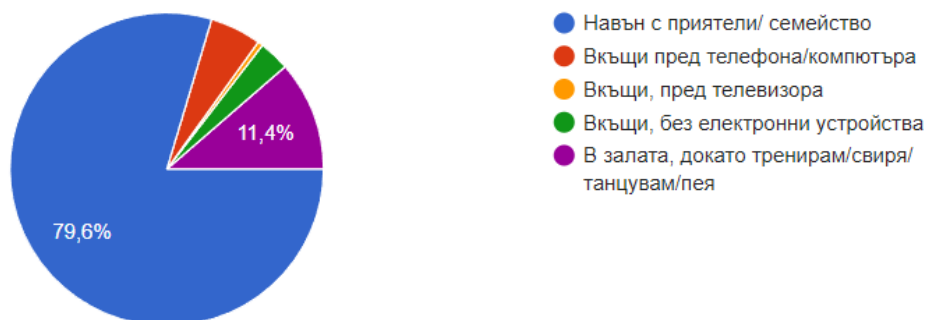
375 отговора

Юношите харесват мрежата, но от отговорите им личи, че много малка част биха предпочели да останат пред компютъра или телефона и още по-малко пред телевизора, ако има друга алтернатива за свободното им време. Близо 80% предпочитат да бъдат навън в компанията на семейството или приятели си, а за над 11% любимо време е това, в което тренират или упражняват хоби, спорт, музика или развиват свой талант. Подобни данни се забелязват и при младежите между 8 и 12 клас.

Как и къде бихте избрали да прекарате свободното си време?

378 отговора

Темата за безопасния интернет е една от най-широко обсъжданите през последните години. По медии, в училище и в семействата децата и младежите се запознават с правилата, които трябва да спазват, за да се предпазят от неприятности в мрежата. Данните потвърждават високата информираност на повечето юноши. Това

посочват резултатите получени от по-големите. Въпреки, че оценяват високо позитивните възможности, които достъпа до мрежата им предоставя, преобладаващата част от подрастващите осъзнават рисковете, които необятното онлайн пространство може да има. Близко 84% знаят, че в интернет могат да си навлекат проблеми. Почти 12% обаче отговарят, че не са се замисляли, а една малка част от 4,5% са на мнение, че нямат повод за тревога. Това от своя страна е индикатор, че кампаниите и обсъжданията на темата за безопасния интернет са необходими и в бъдеще.

Според Вас интернет пространството, крие ли опасности за децата и младежите?

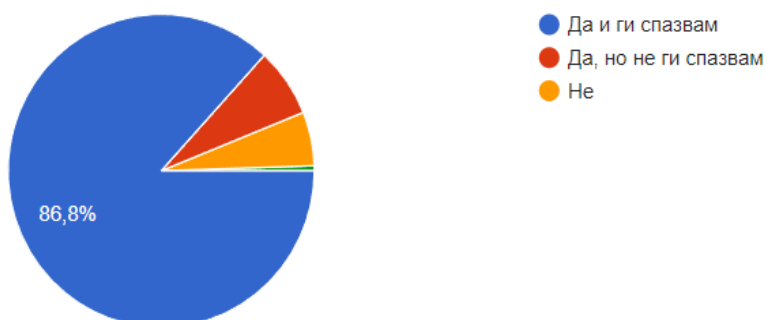
380 отговора

Подобна тенденция се наблюдава и в следващите графики. Близко 87% спазват правилата и са внимателни в мрежата. Малка част от анкетираните признават, че не ги спазват или че не са запознати с тях. Това обуславя и ниския процент респонденти, които признават, че се сприятеляват в интернет с хора, които не познават лично. Въпреки, че отговорите на анкетираните между 8 и 12 клас следват същата тенденция, при тях се открива много по-висока склонност за сприятеляване с непознати лица в онлайн пространството.

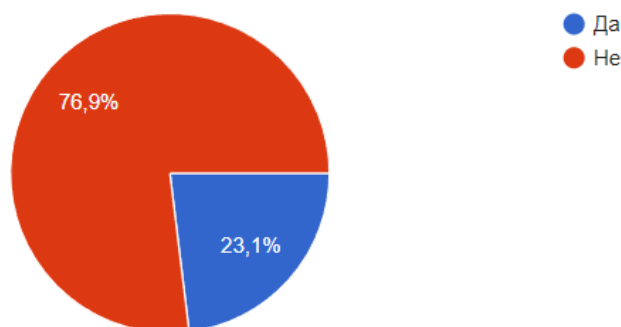
Запознати ли сте с правилата за безопасен интернет?

378 отговора

Завързвате ли приятелства, в интрнет, с хора, които не познавате лично (на живо)?

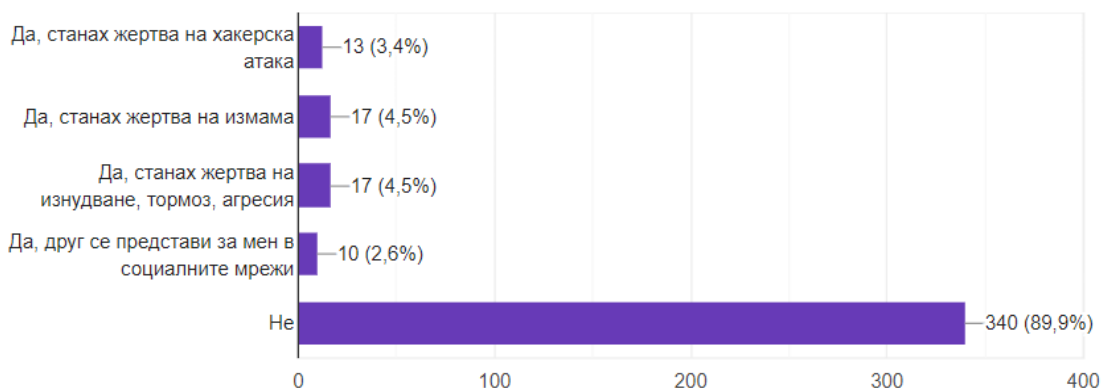
377 отговора

Данните показват, че между 3 и 5% от участниците в изследването са преживели неприятна ситуация в мрежата. 90% посочват, че не са били жертва на измама, хакерска атака или агресивно поведение. Въпреки, че броя на учениците, дали положителен отговор е малък, той не бива да се поценява, защото дори и само за един ученик такива ситуации могат да бъдат изключително опасни. Въпреки, че при големите ученици се наблюдава увеличение на процентът младежи, преживели неприятности в мрежата, процентите се запазват сравнително ниски.

Преживявали ли сте неприятна ситуация в интернет пространството? (Може да посочите повече от един отговор)

378 отговора

Интернет пространството предлага пред съвременните юноши широка палитра от възможности, умения, подкрепа, улеснение и много положителни емоции. За малко повече от половината мрежата прави живота по-интересен. Безопасното използване на интернет, спазването на правилата и информирането на младежите за всички опасности на мрежата са от изключително значение за ограничаване на рисковото поведение и злоупотребата с подрастващи.

Данните от настоящото проучване сред ученици от 5 до 7 клас показват положителна тенденция, според която по-голяма част от юношите действат

предпазливо и разумно, осъзнавайки всички положителни и отрицателни страни. Повечето от подрастващите предпочитат да прекарват време навън с приятели, но част от респондентите са склонни да приоритизират виртуалното пространство и да пренебрегват разумното поведение - склонни да се лишават от сън, да пренебрегват задълженията си и учебната дейност. Именно за това е необходимо кампаниите за безопасен интернет и разговорите с младежи да продължават и в бъдеще, а темата да бъде дискутирана както в училище, така и с родителите.

Повечето от данните се запазват с увеличаване на възрастта на респондентите, но част от резултатите претърпяват изменения, които ще бъдат подробно разгледани в анализа на анкетните карти попълнени от учениците между 8 и 12 клас.